N°. 2456.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 25 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 Mei.

De kommissie van rapporteurs, voor het voorstel van wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal, heeft haar *eindverslag* uitgebragt. De kommissie bestaat uit de heeren Heemskerk, van Lennep, van Bosse, Dirks en Meeussen. Tot ons leedwezen blijkt uit het eindverslag, dat aan het onderzoek in de sektiën slechts 43 leden hebben deel genomen. Een derde deel van de Kamer was alzoo afwezig, en het is alzoo onmogelijk uit het verslag op te maken, welke de gezindheid der meerderheid is. De afwezige leden toch kunnen welligt de meerderheid, waarvan in het verslag spraak is, bij de openbare diskussie tot minderheid maken. Het is te betreuren, dat zoo vele leden geen belangstelling genoeg voor het gewijzigd ontwerp hebben gehad, om aan het onderzoek in de sektiën deel te nemen. Ware het niet wenschelijk, dat men bij het uitbrengen van het verslag tevens ter openbare kennis bragt de leden die zich onttrokken hebben aan het werk der sektiën, als die er deel aan namen?

Wij deelen uit den inhoud van het *eindverslag* hier eenige hoofdpunten mede:

Vele leden betreurden het in de Memorie van Beantwoording zoo vele bewijzen te hebben aangetroffen van de omstandigheden, dat de Regering haars ondanks, en alleen om te voldoen aan den aandrang uit den boezem van de Volksvertegenwoordiging voortgekomen, hare eerste meening omtrent de eischen en behoeften van 's lands finantiën zoo zeer heeft gewijzigd. Wanneer men nagaat hoe menigvuldig en hoe groot de [illegible] zij op dit terrein, sedert de indiening van de begrootingswetten voor 1855 en op nieuw sedert de maand Februarij jl. heeft gedaan, dan vermindert de waarde van de betuigingen, door haar in §§ 1, 2 en 4 der Memorie van Beantwoording afgelegd aanmerkelijk. Een krachtigen grond voor hunne meening vonden deze leden daarin, dat de Regering door het herhaalde verwijzen op de voorstellen, in den laatsten tijd in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedaan, en vooral door hare uitdrukkelijke verklaring in § 4 van de Memorie van Beantwoording voorkomende, maar al te zeer den schijn aanneemt alsof zij de verantwoordelijkheid voor de gevolgen van hare voordragt van zich af wil schuiven en die op de Vertegenwoordiging overbrengen. De Regering behoorde, zoo zij meenden een eigen stelsel ook omtrent den finantiëelen toestand te hebben, en hare beginselen niet terug te nemen, omdat een deel der Vertegenwoordiging met haar van gevoelen verschilt. Maar wanneer zij hare beginselen aanmerkelijk wijzigde en daarbij tevens zoo herhaaldelijk wees op den invloed, dien de aandrang van de Vertegenwoordiging op hare besluiten had uitgeoefend, de Vertegenwoordiging daarvoor in min of meer duidelijke bewoordingen verantwoordelijk stelde, dan toch moest zij wel voorzien dat men aan hare zucht om het vermoeden tegen te gaan, alsof zij »niet in de eerste plaats er op bedacht is de lasten der natie te verminderen", het grootere gewigt in de schaal toeschreef.

Wat daarvan zijn mogt, deze leden meenden, dat de Regering in geen geval hare eigene verantwoordelijkheid kon of mogt trachten te dekken, door die op de Vertegenwoordiging over te brengen. De zinsnede aan het slot van de eerste paragraaf van de Memorie van Beantwoording geplaatst, waarbij de Regering de verdere behandeling, niet de *aanneming* van haar voorstel aanbeveelt, verdiende uit dit oogpunt beschouwd, allezins de aandacht.

Vrij algemeen werd erkend, dat de beschouwingen van onzen finantiëelen toestand, in de Memorie van Beantwoording voorkomende, aanmerkelijk verschillen van die, welke nog in Februarij jl. door de Regering werden geleverd, om nu van afwijking met nog vroegere verklaringen en wederleggingen van de Regering te zwijgen.

Het voornaamste verschil is daarin gelegen, dat de Regering, bij hare oorspronkelijke voordragt uitging van de onderstelling, dat de begrooting van Marine niet hooger zou opgevoerd worden. En thans werd daarvoor eene som van *f* 2,300,000 meer gevorderd. Om die som te vinden was de Regering in vier punten afgeweken van de berekeningen en beginselen door haar-zelve, in hare Memorie van Toelichting opgemaakt en aangenomen.

1°. Op bladz. 4 der Memorie van Toelichting stelde zij op den voorgrond, dat de wet van 1 September 1854 (*Staatsblad* N° 126), betreffende de regten van in- en uitvoer, nog niet lang genoeg had gewerkt, om over haren invloed te kunnen oordeelen, en tevens, dat de meerdere opbrengst der middelen vooral het gevolg was van de toenemende opbrengst der registratie- en successieregten, waarvan het laatste althans als een zeer wisselvallig middel van inkomst voor den Staat moet worden beschouwd. Zij stelde de opbrengst van het dienstjaar 1854 toen op *f* 60,800,000. Thans vindt men daarvoor *f* 61,100,000 uitgetrokken, dus *f* 300,000 meer.

2°. Ter zelfder plaatse van de Memorie van Toelichting drukt de Regering het gevoelen uit, dat, waar het de raming der opbrengst voor 1856 geldt, de voorzigtigheid gebiedt lager te ramen dan de opbrengst van 1854. Dat mindere moest toen, volgens de Regering, op *f* 800,000 worden gesteld. Thans wil men de raming voor 1856 slechts 600,000 lager stellen dan de opbrengst voor 1854: een verschil derhalve van *f* 200,000

3°. De besparing van rente, in 1855 te verkrijgen door amortisatie, werd op diezelfde bladzijde der Memorie van Toelichting gesteld op *f* 300,000. Thans rekent men daarvoor *f* 300,000 meer.

4°. Eindelijk, om het nog ontbrekende te vinden, nam de Regering hare toevlugt tot eene grootere bijdrage uit de koloniale fondsen, ten beloope van *f* 1,500,000, door middel waarvan zij het evenwigt tusschen ontvangst en uitgaaf [illegible]

Ten gevolge harer nieuwe rekening zoude alsnu de begrooting van het dienstjaar 1856 met eene vermoedelijke bate van slechts even *f* 16,000 sluiten. Deze zoo spoedige verandering van inzigten deed verder het denkbeeld ontstaan *aan eene willekeurige zamenvoeging van cijfers dan aan de zucht om den waren toestand der finantiën eenvoudig en onopgesmukt voor te stellen.*

Tegen de verhooging der vaste bijdrage die, naar het voorstel der Regering, uit de koloniale baten zoude moeten vloeijen, bestonden zeer vele bedenkingen. Het Voorloopig Verslag bevatte reeds de uitdrukking van het gevoelen, dat men eer op vermindering dan op verhooging der koloniale baten moest rekenen. Die bedenking werd nu beantwoord door eene berekening, waarvan eene verhooging dier baten ten bedrage van 1½ millioen den hoofdgrondslag uitmaakt. En nu meende men, dat de koloniale uitgaven moeten vermeerderen, 1°. door de afschaffing van heerendiensten bij publieke werken, die *f* 700,000 jaarlijks kost; 2°. door eene meerdere uitgave van *f* 200,000 voor de dienst van den Waterstaat; 3°. door de grootere bijdrage aan de Marine; 4°. en door de kosten, vallende op de emancipatie der slaven.

Vooral werden deze beschouwingen vooropgezet door hen, die met genoegen de pogingen hadden gezien, vroeger aangewend om de finantiën was den Staat onafhankelijk te maken althans van het batig slot der koloniale dienst, aan het verkrijgen en verhoogen waarvan de wezenlijke belangen van Java al te veel waren opgeofferd. Dat doel was in de jaren 1850—1853 bereikt. Het batig slot had in die jaren alleen tot amortisatie van schuld gestrekt; ook zonder dat slot zouden de uitgaven door de inkomsten gedekt zijn geworden. Op dien weg had men gewenscht verder voort te gaan. Thans sloeg de Regering eenen geheel anderen weg in.

Sommige leden meenden intusschen, dat men deze bezwaren al te groot stelde. Zij achten wel is waar eene verhooging van de bijdrage der koloniën niet vrij van bedenking, maar zij meenden er op te moeten wijzen, dat die bezwaren vooral door hen werden geopperd, die meer bepaaldelijk de Indische belangen voorstaan, en die wel de uitgaven op Java zelf, niet die van het moederland wilden uitgebreid zien. Naar hunne meening evenwel ken er geene zoodanige lijn van afscheiding getrokken worden. Men moest de belangen van het moederland en die van zijne bezittingen niet als tegenover elkander staande beschouwen noch voorstellen. De inkomsten van beide zijn één en moeten tot bevordering worden aangewend van het algemeen welzijn van den Staat in al zijne onderdeelen. Liet de gesteldheid der gezamenlijke inkomsten ruimere beschikking toe, dan was de wetgeving vrij in hare keuze, op welke [illegible] treffendst over die inkomsten ten algemeenen nutte beschikt kon worden.

Behalve deze drie hoofdbedenkingen werden er nog andere tegen de finantiëele beschouwingen der Regering geopperd.

De Regering wees op de mogelijkheid van het herstel der invoerregten op de granen. Velen keurden het goed, dat zij zich dienaangaande geheel vrij wilde houden. Anderen daarentegen merkten aan, dat het herstel van die regten in lijnregte tegenspraak zoude zijn met het erkende door de Regering zelve in § 4 harer Memorie van Beantwoording breed uitgemeten doel van de voordragt tot afschaffing van den accijns op het gemaal.

In het voorloopig Verslag was gewezen op de waarschijnlijkheid, dat de begrooting van uitgaven door latere kredieten werd verhoogd boven de som die, als vermoedelijk totaal bedrag van uitgaaf, in de beschouwing van den toestand ook van 1856 was aangenomen. Op bladz. 4 van de Memorie van Beantwoording legt de Regering de meening aan den dag, dat verwarring tusschen de dienstjaren 1855 en 1856 ten gronde aan die opmerking heeft gelegen. Maar zoo al de uitgaven voor den Rijnspoorweg, die voor den jongsten watersnood enz., op de dienst van 1855 zullen komen en dus voor 1856 buiten beschouwing moeten blijven, gelijk de Regering teregt opmerkt, dan toch wordt er blijkbaar thans door haar niet gerekend op de som voor het kanaal van Assen naar Groningen toegestaan, noch op die welke voor het Noordbrabantsch kanaal is aangevraagd. Is het dan ongegrond gewag te maken van buitengewone uitgaven, die vermoedelijk in 1856 bestreden zullen moeten worden? Om nu nog te zwijgen van de omstandigheid, dat er geen jaar verloopt of er doen zich eene of andere buitengewone omstandigheden voor, die onvoorziene uitgaven na zich slepen.

Sommigen meenden, dat de Regering, ook in een ander opzigt van het vroeger reeds opgegevene, het stelsel, in Februarij door haar ontwikkeld, ontrouw was geworden. De renten van het fonds tot waarborg van de verzilvering der muntbilletten moesten, naar de eerste voordragt, uitsluitend tot amortizatie worden bestemd. Thans rekende men daarop als op eenen toevallig vrij vallenden post van uitgaaf.

Eindelijk willen ook sommigen aangemerkt hebben, dat de Regering wel de verhooging van den suiker-accijns aan geene bezwaren onderhevig acht, maar dat toch daartegen in de afdeelingen bedenkingen zijn aangevoerd.

Een ander punt van beschouwing leverde de groote verandering op, welke de oorspronkelijke voordragt had ondergaan, door het terugnemen van het voorstel om een deel van het verlies der schatkist te dekken door eenen hoofdelijken omslag.

Zeer vele leden konden zich met deze verandering wel vereenigen, en noemden haar eene groote verbetering. De voordragt had nu de juiste strekking om het deel van den last, dat men meende niet te kunnen ontberen, van de minvermogenden op de meer gegoeden over te brengen. Doch zelfs velen van dezen sloten de oogen niet voor de bezwaren, welke het heffen van opcenten op de andere belastingen medebragt.

Vele leden achtten die bezwaren van overwegend belang. De ondervinding heeft doen zien, zeiden zij, dat opcenten, eenmaal toegestaan, niet ligt weder worden verminderd. De Regering begeeft zich derhalve op een gladden weg en telt de bezwaren, die tegen de opdrijving der opcenten bestaan, blijkens hare Memorie van Beantwoording veel te ligt. In grootere of mindere mate wordt de verhouding tusschen het bedrag der onderscheidene belastingen door nieuwe opcenten op een deel der middelen te heffen verbroken. De ongelijkheid van druk van ons belastingstelsel, waarover reeds zoo dikwijls en niet ten onregte is geklaagd, wordt door de bijvoeging van opcenten nog aanzienlijk vermeerderd.

Het is ook, meenden sommigen, een [illegible] in de voordragt, dat men het noodzakelijk [illegible] gedeeltelijke aequivalent in opcenten zocht, en niet in eene

verhooging van de hoofdsom der middelen. Zoo had men in 1829 niet gehandeld bij de toenmalige afschaffing van het gemaal: men had toen de hoofdsom van de accijnzen op suiker, wijn en gedistilleerd verhoogd, en dus eene *blijvende bron* van meer inkomsten geopend, met eene wisselvallige, die telken jare aan eene herziening onderworpen is.

Vooral dit bezwaar woog zeer, dat, gelijk de voordragt reeds luidt en gelijk het voornemen der Regering blijkt te zijn, ook op het personeel en de patenten opcenten zullen worden geheven, en op beide tot een gelijk bedrag; en evenzeer tot een gelijk bedrag op de grondbelasting van gebouwde en ongebouwde eigendommen. Dit zal eene zeer groote ongelijkmatigheid ten gevolge hebben in het dragen van den nieuwen last. Personeel en patent drukken beide ongelijk veel zwaarder op de steden dan op het platteland; in beide veel te veel op de lagere burgerklasse. De verhooging van grondbelasting op de ongebouwde eigendommen mogt verdedigd kunnen worden op grond van de aanzienlijke vermeerdering van opbrengst dier eigendommen in de laatste jaren: dit argument vervalt, wanneer er sprake is van gebouwd eigendom, dat ook reeds, krachtens de gemeentewet, ten behoeve van plaatselijke inkomsten, hooger dan het ongebouwde, met opcenten bezwaard kan worden, en ook met der daad wordt bezwaard. De direkte belastingen waren reeds, ten behoeve van provinciën en gemeenten, aanmerkelijk door opcenten verhoogd. Indien men bij de opcenten, die voor het Rijk en de provinciën voor 1855 worden geheven, voegt het bedrag, dat volgens de gemeentewet geheven worden kon, en daarbij, naar het voorstel der Regering, nog zes nieuwe, dan zouden zij kunnen klimmen tot het bedrag, zoo als het in onderstaande opgave voorkomt:

	GRONDBELASTING. *Gebouwd.*	*Ongebouwd.*	PERSONEEL.
Noordbrabant	42½	37½	51
Gelderland	47	42	57
Zuidholland	48½	43½	55½
Noordholland	49	44	59
Zeeland	48½	43½	57
Utrecht	48½	43½	57
Friesland	47½	42½	57
Overijssel	42½	37½	51
Groningen	53	48	59
Drenthe	47	42	57
Limburg	55	50	62

Dat hooge bedrag nu zou knellend worden in de steden, welke zooveel hooger dan het platteland in het personeel zijn geklassificeerd (eene klassificatie, die op zich zelve niet van meerdere welvaart en rijkdom getuigt), en welke den grooten last der patenten te dragen hebben. In die steden zou noodwendig, in den regel althans, de accijns op het gemaal als plaatselijke belasting moeten blijven; de voordeelen van de afschaffing van den rijksaccijns, en althans de indirecte voordeelen, zullen slechts zeer ten deele door de bewoners der steden worden gevoeld; — en hun wil men het zwaardere deel van den nieuwen last opleggen, terwijl de afschaffing in de eerste plaats en veel meer ten bate van het platte land strekt.

Zeer vele leden vonden ook bedenking om de belasting op het geslagt door opcenten te verzwaren. Zij die niet voor de geheele afschaffing van dit middel waren gestemd, vonden toch groote zwarigheid om, in de voorhanden tijden van duurte, door de fiscale wet, aanleiding te geven tot verhooging van de prijzen van het vleesch.

Sommigen opperden bedenkingen tegen het heffen van meer opcenten op de grondbelasting. Deze belasting moest een fixum blijven: verhooging daarvan droeg volkomen het karakter eener gedeeltelijke inkomsten belasting. Men had haar wel eens eene *grondrente* genoemd: den Staat voorgesteld als voor een deel mede-eigenaar van den grond. Is die beschouwing juist (hetgeen men nu in het midden laat), dan was het onbillijk die grondrente te verhoogen; onbillijk, dat de Staat zijn aandeel in dien gemeenen eigendom eigenmagtig vergrootte.

Vrij algemeen was men van gevoelen, dat wanneer men evenwel zijne toevlugt wilde nemen tot de heffing van opcenten om de schatkist schadeloos te stellen, de daartoe strekkende bepaling niet in deze wet, maar in de wet op de middelen te huis behoorde. Hier is zij geheel overbodig. Het getal der te heffen opcenten werd door deze wet niet bepaald, en te regt: eerst bij de behandeling van de wet op de middelen zou het blijken, hoeveel opcenten noodig zijn om de toe te stane uitgaven te kunnen bestrijden. Het artikel, zoo als het is liggende, beteekent weinig of niets. De wetgever kan daarop bij de begrooting terugkomen. Hij zal noch ten aanzien van de keuze der middelen, waarop men opcenten wil heffen, noch ten aanzien van het bedrag daarvan door deze bepaling gebonden worden; de Regering kan, zoo zij goedvindt, andere voordragen: de Kamers kunnen altijd onderzoeken, of de in September voor te dragene al dan niet noodig moeten worden geacht.

De veranderingen door de Regering voorgedragen ten aanzien van de gemeentebelastingen, vond schier onverdeelden bijval. Het getal leden, dat aan de vorige voordragt de voorkeur gaf, was gering. Men keurde het goed, dat de Regering was teruggekomen van den eerst voorgestelden stouten greep in het stelsel der gemeentebelastingen zoo als het door de gemeentewet is geregeld. Men zou het ernstig hebben betreurd, indien reeds nu zoodanige inbreuk ware gemaakt op een stelsel, dat nog niet eens algemeen op de proef is gesteld, en welks aanneming in 1850 reeds zooveel moeite had gekost. Mogt het al waar zijn, dat de regelen der gemeentewet voor eenige weinige plaatsen al te groote bezwaren opleverden, die wet zelve gaf aanleiding, dat er uitzonderingen op hare regelen voor dit onderwerp wierden gemaakt.

Enkele leden waren van oordeel, dat de termijn van ingang der wet vroeger dan 1 Januarij 1856, en wel bijv. op 1 October dezes jaars behoorde gesteld te worden. Volgens anderen was reeds nu de tijd, die gegeven kan worden, zeer kort voor de talrijke gemeenten, die het gemaal nu als eigen middel zouden moeten heffen, om al hetgeen daartoe noodig was in behoorlijke orde te brengen; reeds om die reden zouden zij bezwaar vinden in eene vervroeging van den termijn van invoering der wet.

In de redactie van artikel 2 schijnt eene kleine feil ingeslopen te zijn. Na de woorden *collectief zegel* staat eene comma, die tot misverstand aanleiding zou kunnen geven, als of ook op het collectief zegel van andere dan de in de wet genoemde accijnsen opcenten geheven zouden moeten worden.

Voorts gaf men in bedenking of het wel raadzaam ware de belasting op den waarborg der gouden en zilveren werken te begrijpen onder de middelen, die voor verhooging door opcenten vatbaar zijn. Art. 108 van de wet op den waarborg, van 18 September 1852, bevatte de bepaling dat op die belasting *geene opcenten* zouden geheven worden. Op dat beginsel kwam men dus reeds nu terug, en dat om eene som van *f* 10,800 aan opcenten te verkrijgen. Zoodanige afwisseling van beginselen kon geene goedkeuring verdienen. Opcenten kunnen uit haren aard afwisselend in bedrag zijn; bij eene belasting als die op den waarborg, die bij uitvoer teruggegeven wordt kon een afwisselend bedrag van belasting op voorwerpen, die niet in entrepôt liggen, maar waarvan de belasting betaald is, ligt tot moeijelijkheden bij den uitvoer aanleiding geven, ook dan wanneer men door raadpleging van het jaar-lettermerk, op de gouden en zilveren werken gesteld, tot de kennis van het bedrag der betaalde opcenten kon komen. Is de belasting op gouden en zilveren werken voor verhooging geschikt, dat men gaarne wil aannemen, dan ware het beter de hoofdsom blijvend te vermeerderen, dan voor een zoo nietig bedrag van opbrengst in de schrifturen van den woorborg de komplikatie in den omslag van opcenten te brengen.

Treffend is het gelijktijdig uit Turijn ontvangen berigt 1° van de aanneming door den Senaat van de wet, waarbij alle geestelijke vereenigingen van hare bezittingen *beroofd* worden; en 2°, van het overlijden van Z. K. H. Viktor-Emmanuël, hertog van Genevois, geboren den 8 Januarij ll. Men weet, dat al wat Sardinië achtbaars en godvreezends telt, gruwt van de bedoelde wet, die thans nog maar de laatste sanktie behoeft, om in dat rijk den kerkroof te wettigen, en dat het aanzienlijkst gedeelte der bevolking er tegen geprotesteerd heeft. Men herinnert zich insgelijks, niet zonder huivering, dat het nu, binnen weinige maanden, voor de vierde maal is dat het eertijds door God zoozeer begunstigde huis van Savoije door den doodsengel is bezocht geworden. Eerst nam hij de Koninginne-moeder weg, vervolgens de Koningin, daarop den Hertog van Genua en nu weer het jongste kind des Konings. Wij zullen ons wel wachten van in Gods raadsbesluiten te treden. Intusschen, waar men van zulke gebeurtenissen getuige is, wiens hart wordt daar niet door eene onwillekeurige siddering aangegrepen?

Wij verwachten dat de ministeriëele bladen, die de wetsvoordragt op het gemaal met zoo veel hevigheid bestrijden, ons dank zullen zeggen, dat wij hunne opmerkzaamheid gevestigd hebben op de volgende piquante en niet te weerspreken regelen, die wij aan den *IJsselbode* ontleenen:

»Zoo een vreemdeling, onbekend met de voorvallen in ons vaderland en de personen die er het bewind voeren, kennis nam van de beraadslagingen over het voorstel tot afschaffing van den accijns op het geslagt in December 1853; de houding door de Regering toenmaals aangenomen, gadesloeg, en daarmede vergeleek de voorstellen, thans door het gouvernement gedaan, zoo als die gewijzigd zijn en in de memorie van beantwoording worden verdedigd — dan zou hij tot het besluit moeten komen, dat wij sedert Dec. 1853 eene revolutie hebben beleefd, en dat mannen van de uiterste linkerzijde aan het bestuur zijn gekomen, dat de radicalen thans den boventoon voeren. Hij zal niet kunnen en willen gelooven, dat dezelfde mannen van 1853 ook thans nog het regeringsbeleid in handen hebben.

»Wij zelven hebben moeite om ons te overtuigen, dat werkelijk van Hall en Donker Curtius nog ministers zijn, behalve wanneer wij het oog slaan op het enorme cijfer van het budget van uitgaven. Maar nemen wij de memorie van beantwoording op het verslag der Tweede Kamer over het voorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal ter hand, dan voelen wij behoefte om de onderteekeningen na te slaan, ten einde ons te vergewissen, dat nog wel werkelijk dezelfde mannen van 1853 dat stuk voor hunne rekening nemen.

»Zooveel is ons duidelijk geworden, dat de oplossing van het duistere raadsel alleen moet gezocht worden in vrees voor *volkswaan*. Geheel en al kan dit niet bevreemden. Het ministerie van Hall weet immers hoe het aan het bewind is gekomen door eenen kunstmatig opgewekten volkswaan; namelijk, door den waan, dat het vorig bestuur het land aan de oppermagt van Rome prijs gaf; het weet, hoe het zich vervolgens in het verworven gezag heeft gehandhaafd door het opwekken van een nieuwen waan; namelijk van dien dat het de bisschoppen zou weren. Hoe onder den indruk van dien waan de verkiezingen, onder de leiding van mannen met ontstelde verbeelding, hebben plaats gevonden; en hoe die waan allengs in rook is vervlogen. Is het dan wonder, dat dit ministerie eene bijzondere vrees en een groot ontzag koestert voor een volkswaan, en, door zucht tot zelfbehoud gedreven, daaraan elke overtuiging ten offer brengt?"

De steden Zwolle en Kampen hebben op dit oogenblik een en hetzelfde onderwerp te behandelen; beide betreffende de overname der gaz-fabriek. Terwijl het gemeentebestuur van Zwolle er ernstig over denkt, en zij wij wel onderrigt, reeds in onderhandeling is met het voor rekening der gemeente overnemen der gaz fabriek van de heeren de Bruijn en Zonen, heeft het bestuur der stad Kampen de aan haar voorgestelde vraag te beslissen, of zij den heer de Jong c. s. te 's Hage zal ontslaan van het kontrakt, door dien heer gesloten met de gemeente wegens de levering van *oeconomisch gaz* volgens de methode van de heeren le Prince en C°. te Luik, dan wel of het door de gemeente zal overgenomen worden. — Het ontslag heeft ten gevolge de geheele opheffing der zaak, en daardoor zou aan de ingezetenen wel de grootste schade veroorzaakt zijn; daarom wordt dan ook door het bestuur dezer gemeente de som van *f* 15,000 als schadeloosstelling voorgesteld, terwijl het voor alsnog ongenegen is om de fabriek voor rekening der gemeente over te nemen. (*Amst. Cour.*)

De hoofd kommissie tot de oprigting van het standbeeld van Lourens Coster, te Haarlem, heeft, naar men verzekert, de noodige fondsen nog niet bijeen tot de heele voltooijing harer taak. Zij hoopt dus nog op eene ondersteuning, waarvan het tijdstip der reeds lang verbeide oprigting afhankelijk is. (*H*).

Z. M. heeft 1° aan baron C. Nepveu en Jhr. J L. Nepveu vergunning verleend tot het aannemen en dragen de eerstgenoemde van het kruis der orde van den Witten Adelaar en de laatstgem. van het versiersel der orde van St Stanislas 2e kl., hun door den Keizer aller Russen geschonken; 2° goedgekeurd de benoeming van den burgem. van Weesperkarspel, Mr. J. Schimmel, tot sekr. dier gem; 3°. benoemd tot hoofdingenieur, direkt. van scheepsbouw bij de marine C. J. Glavimans; 4°. pensioen verleend aan den kapt. ter zee J. W. F. Frucht ten bedrage van *f* 1800.

De afkondiging van het dogma der Onbevlekte Ontvangenis van Maria, te Maastricht, op Zondag ll., is voor deze stad de gelegenheid geweest van een algemeen feest; de straten waren alle met boompjes en groen beplant, de gevels van verscheidene huizen waren versierd, vlaggen wapperden alom, het klokkenspel deed zich hooren, en des avonds waren de woningen van al de katholieke ingezetenen luisterrijk verlicht. Met innig genoegen konstateren wij dit feit, dewijl het alzoo toch aan eene der voornaamste steden van ons Rijk gegeven werd de gevoelens welke de Katholieken bezielen, uit te drukken en met uiterlijke praal de heugelijke gebeurtenis te vieren, welke hunne harten van dankbaarheid doen kloppen. (*Noord-Brab.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 23 *Mei.*

In deze zitting zijn aangenomen: 1°. de konkluzie van het rapport der Kommissie tot onderzoek van het regeringsverslag in betrekking tot de algemeene begrooting van inkomsten en uitgaven over 1851 en 1852 en de Staatsrekening over 1851, strekkende tot aanneming van het verslag voor kennisgeving, na eene woordenwisseling tusschen de heeren van Bosse en van Nispen van Sevenaer, rapporteur der kommissie; en 2°. de konclusie van het rapport der Kommissie omtrent de met Portugal gesloten overeenkomst tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners, strekkende tot verzending van een afschrift van het rapport aan den minister van Buitenlandsche Zaken, zonder beraadslaging, beide zonder hoofdelijke stemming.

De Kommissie voor de verzoekschriften heeft omtrent een aantal in hare handen gestelde adressen verslagen uitgebragt.

De Kommissiën van Rapporteurs:

1°. voor het wets-ontwerp tot regeling der voldoening der kosten van overbrenging naar en plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten van bedelaars en landloopers en kinderen van dezen;

2°. voor het wets-ontwerp tot aanvulling en wijziging der wet van den 26 Jan. 1815 (*Staatsblad* n°. 7) houdende be-

liggen en voorbehoudmiddelen omtrent het vervoer van buskruid, oorlogsbehoeften en brandstoffen,
hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt. De Kamer heeft bepaald dat de behandeling dier wets-ontwerpen nader zal worden vastgesteld.

Het voorstel van den heer Meeussen, in de zitting van gisteren gedaan, om twee dagen na den afloop der beraadslaging over de wet betrekkelijk de voorloopige regeling van sommige waterschapsbelangen, welke reeds bepaald is op aanstaanden Dingsdag, te doen plaats hebben die over het ontwerp van wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal, heeft aanleiding gegeven tot eene zeer langdurige diskussie, waaraan, behalve de voorsteller, de heeren: van Akerlaken, van Lennep, van Nispen van Sevenaer, van Hoëvell, Rochussen, ter Bruggen Hugenholtz, Schimmelpenninck van der Oije, Thorbecke, Dirks, van Bosse, van Goltstein, Gevers van Endegeest en de Ministers van Finantien en van Marine deel namen. In den loop der behandeling van dit voorstel, dat door den heer Meeussen in zoo ver gewijzigd werd, dat tusschen de beraadslagingen over de bedoelde wets-ontwerpen, slechts één vrije dag zou verleend worden, deed de heer van Lennep naar aanleiding van het door den Minister van Marine gedaan verzoek, dat de Kamer de begrooting van hoofdstuk VIII voor 1855 (Marine) mogt behandelen vóór dat betrekkelijk de opheffing van den accijns op het gemaal, ten einde zij, voor het verstrijken van den termijn toegestaan bij het verleenen van een krediet voor den tijd van zes maanden, ook bij de Eerste Kamer zou kunnen zijn afgedaan, een daartoe strekkend voorstel. Dit laatste werd met 35 tegen 9 stemmen verworpen, terwijl dat van den heer Meussen met 29 tegen 24 stemmen aangenomen werd.

's GRAVENHAGE, 24 Mei. Uit het verslag omtrent de Marine blijkt, dat de meerderheid der afdeelingen het onmogelijk acht reeds over het stelsel bepaald te kunnen oordeelen. Zij verlangt vaststelling der begrooting over 1855, en nader onderzoek van het stelsel.

's HERTOGENBOSCH, 23 Mei. Van eene zeer geachte zijde zijn wij in staat gesteld, de volgende bijzonderheden mede te deelen, nopens de verwoestingen, door de jongste overstrooming in Noordbrabant aangerigt.

In den nacht van 4 op 5 Maart viel, ten gevolge eener ijsstopping, eene doorbraak in den linker Maasdijk te Lith, aanvankelijk lang 40 ellen, doch die vervolgens verwijdde tot 100 ellen, bij eene diepte onder dijkskruin van 4 tot 16 ellen; dien ten gevolge zijn 35 huizen en eene schuur ingestort en zijn 7 menschen omgekomen. Dienzelfden noodlottigen nacht viel, ook ten gevolge eener ijsstopping, eene doorbraak in den Maasdijk onder Alem, lang 120 ellen, welke reeds den 6 daaraanvolgende tot op 160 ellen was verwijd, bij eene diepte van 8,30 tot 16,30 el onder dijkskruin. Ten gevolge dier doorbraken ontstonden er nog den 7 Maart drie dijkbreuken in den Zomerdijk van Geffen, en wel:

De 1ste	lang 34 el,	diep onder dijkskruin	4.35	tot	8.85	el.
» 2de	» 24 »	» » »	3.50	»	7.10	»
» 3de	» 18 »	» » »	2.70	»	3.50	»

Dienzelfden dag (7 Maart) vielen in de dijken van den polder van den Eigen nog zes doorbraken:

De 1ste	lang 37 el,	diep onder dijkskruin	1.98	tot	3.38	el.
» 2de	» 26 »	» » »	1.95	»	2.35	»
» 3de	» 152 »	» » »	1.85	»	5.05	»
» 4de	» 56 »	» » »	3.60	»	6.40	»
» 5de	» 22 »	» » »	1.20	»	2.20	»
» 6de	» 60 »	» » »	2.60	»	8.00	»

Bij den vijfden doorbraak verloren twee menschen het leven.

De dijk langs den Dommel onder Vucht bezweek almede dien dag, terwijl er nog twee doorbraken vielen in den dijk van de verschanste legerplaats onder die gemeente. De zoogenaamde Coudewatersbrug, in den provincialen weg onder Berlicum, met schutbalken afgesloten, stroomde dien dag ook weg en er ontstond daar ter plaatse een gat, ter lengte van 22 ellen, bij een diepte onder de kruin van 3.35 tot 5.15 el.

Onder de hoogste waterstanden bij de overstrooming waargenomen, komen voor:

Te Grave	4	Maart,	ten 11 ure	10.63 el + AP.
» Blaauwe Sluis	4 op 5	»	des middern.	6.80 » + »
» 's Bosch	7	»	ten 8 u. 's morg.	6.24 » + »
» Heusden	7	»	» 7¾ »	6.00 » + »
» Woudrichem	7	»	» 9½ »	5.15 » + »

WINSCHOTEN, 21 Mei. Zaturdag avond zijn al de timmerlieden en wevers van deze plaats bij elkander gekomen en hebben onder elkander, de dure tijden in aanmerking nemende, besloten het werkloon hunner knechten met 20 en 25 cents dagelijks te verhoogen.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

PARIJS, 23 Mei. De *Moniteur* meldt dat bij de geneeskundige dienst bij het leger in de Krim maatregelen zijn genomen ter voorkoming van ziekten, die bij de verandering van weersgesteldheid zouden kunnen ontstaan. Het blad berigt overigens, dat het aantal zieken minder is dan in April en Maart, ofschoon het getal der gekwetsten grooter is.

MADRID, 22 Mei. Den 15 Junij e. k. zal een begin van uitvoering worden gegeven aan de door de Cortes aangenomen en door de Koningin bekrachtigde wet tot verkoop der kerkelijke en nationale goederen.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

TRIEST, 23 Mei. Volgens berigten uit Konstantinopel van 14 Mei bleef het karavanenverkeer met Perzie onafgebroken voortduren.

Uit Smirna wordt van den 16den Mei gemeld, dat de stand van den oogst zeer gunstig was; de invoerhandel was zeer levendig. De Oostenrijksche vloot werd daar verwacht.

WEENEN, 24 Mei. De instruktien van den graaf v. Rechberg, waarbij hij gelast wordt om van de bondsvergadering een besluit uit te lokken gehouden, om bij alle eventualiteiten te kunnen oprukken, zullen eerstdaags naar Frankfort worden gezonden.

BERLIJN, 23 Mei. De *Neue Preuss. Ztg.* meldt, dat de nieuwe bemiddelings-voorstellen van Oostenrijk zijn, dat de Porte en Rusland zonder tusschenkomst der Westersche mogendheden een afzonderlijk verdrag zullen sluiten, waarin zal worden vastgesteld, welke zeemagt zij beiden in de Zwarte Zee zullen onderhouden. Het verdrag zal tevens vaststellen het altoos durend regt van de Westersche mogendheden, om in die zee twee oorlogschepen te hebben. De Porte stemt er in toe wanneer het verdrag ter kennis der geallieerden wordt gebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Mei. Ofschoon het onbekend was, waartoe de troepen uit het kamp bij Konstantinopel bestemd waren, wijl de bevelhebber verzegelde brieven had ontvangen, die hij eerst in zee mogt openen, zoo verzekert men echter dat die bestemming was naar Sebastopol, en men wil dat de regering reeds berigt is geworden van de gelukkige aankomst.

Het laat zich aanzien dat er in de Krim groote gebeurtenissen op handen zijn, en er afdoende maatregelen zullen genomen worden.

— De generaal Canrobert zal weder het kommando aanvoeren over de divisie, welke, tijdens den slag bij de Alma, onder zijne bevelen stond.

— De nieuwe oostenrijksche voorstellen zijn te Parijs ontvangen. Men verhaalt er bij, dat ze oorspronkelijk van Pruissen afkomstig zijn, en Engeland ze reeds verworpen heeft.

— Volgens de laatste berigten moet er nog immers eene groote spanning bestaan tusschen de regeringen van Spanje en die der Vereenigde Staten, ten aanzien van Cuba. Zoo moet o. a. eerstgemelde eene depêche uit Washington ontvangen hebben, volgens welke door het gouvernement van N.-Amerika, voortaan elke visitatie door Spaansche schepen, aan boord van Amerikaansche gedaan, als een *casus belli* beschouwd zal worden.

— Men spreekt van twee nieuwe diplomatieke documenten uitgegaan van het Weener kabinet. Dat eerste moet zijn eene circulaire ter begeleiding der protokollen van de konferentie en gerigt aan de oostenrijksche agenten bij de Duitsche hoven. Het tweede stuk aan dezelfde agenten moet van meer belang zijn, de inhoud is echter onbekend. Men vermoed dat het bij de aftreding van den Franschen minister van Buitenl. Zaken bespreekt en opheldert.

— De Engelsche kolonel Dickson is te Bern aangekomen om een Engelsch-Zwitschers coups te formeren.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Mei. Volgens de betuiging van Lord Palmerston en John Russell is de Weener konferentie niet afgebroken; maar zij kan bij eenigzins aannemelijke voorstellen terstond weder opgevat worden.

— In den *Times* wordt geschreven: »Er zijn niet weinigen, en daaronder, naar wij gelooven, het meerendeel der tegenwoordige bewindslieden met lord John Russell aan het hoofd, die thans vrede tot elken prijs willen maken, nadat zij ons in oorlog met Rusland gebragt en de natie van de regtmatigheid en nuttigheid van dien oorlog overtuigd hebben. Het Huis der Gemeenten behoort onzes erachtens van dat gedeelte des kabinets eene bepaalde en stellige verklaring te vorderen. Er is geen onderwerp waarover het Parlement, op een tijdstip van krisis gelijk het tegenwoordige, meer regt heeft om inlichting te vorderen, dan de eigenlijke inzigten en bedoelingen onzer bewindslieden ten aanzien des oorlogs en der voorwaarden waarop vrede zal worden gesloten.

Op dit punt duldt het land geene achterhoudendheid noch dubbelzinnige verklaringen. In het vertrouwen op het gouvernement moet men thans aan de ministers veel meer en veel gewigtiger dingen overlaten dan in gewone tijden; zij hebben, zelfs wanneer het Parlement vergaderd is, de magt om een eerloozen en verderfelijken vrede te sluiten zonder medeweten van het Huis der Gemeenten of van de natie; en van die magt zouden zij een paar weken geleden bijkans gebruik gemaakt hebben; maar wanneer het Parlement uiteen is gegaan, is de magt der ministers nog veel vrijer van beperkingen.

Het is alzoo volstrekt noodig dat het Parlement zijn eigen gevoelen over de vraag van vrede of oorlog bepaaldelijk doen kennen, en de voornaamste bewindslieden nope om hun gevoelen daarover even bepaaldelijk uit te spreken. Men dulde geene poging van de zijde der ministers, om het voorstel des heeren Gibson te beantwoorden, door swarigheden tegen het in behandeling nemen der zaak in te brengen, bijv. door te beweren dat het voor de aanhangige onderhandelingen nadeelig zou zijn, of inbreuk zou maken op het regt der kroon om over vrede en oorlog te beslissen. De natie moet en wil weten of de mannen aan wie zij hooge ambten en gezag toevertrouwd, al of niet met haar eensdenkend zijn op dit alles overwegende punt. Zij zal geene halve bekentenissen noch officieele geheimzinnigheid, geen veinzerij noch ontveinzing gedoogen.

Lord Palmersion, lord John Russell en de andere voorname leden des bewinds moeten tot het besluit komen om hunne inzigten openhartig bloot te leggen, en om af te treden wanneer die inzigten bij het Huis der Gemeenten geen bijval vinden. Wij hebben geleerd verschil van gevoelen onder onze ministers aangaande punten van minder gewigt met toegeeflijkheid aan te zien; maar de vraag van vrede of oorlog, van zulk een vrede en zulk eenen oorlog als het thans geld, mag geen enkele dag langer eene opene of verschillende beschouwingen toelatende vraag in ons kabinet blijven."

— De regering van Brazilie heeft besloten, dat dit rijk niets naar de algemeene tentoonstelling te Parijs zou zenden, daar het tot dusverre nog niet in staat is, zich aldaar waardig te vertoonen. overeenkomstig de rijkdommen van het land. Ondertusschen heeft de keizer eene kommissie benoemd, die hem een rapport zal inzenden nopens al hetgeen op die tentoonstelling bewonderenswaardig voorkomt. De handel en industrie breiden zich te Rio Janerio al meer en meer uit.

— Met de *Africa* zijn tijdingen ontvangen uit New-York, loopende tot 8 dezer. De vereeniging der *Know Nothings* in den Staat New-York zoude eerstdaags voor eene bijeenkomst houden. Men verwachtte, dat daarin een belangrijk besluit zou worden genomen ten aanzien van de quæstie der slavernij en de prezidentskeuze.

Buitendien vormde zich eene groote vereeniging, met het doel om de voorstanders van de afschaffing der slavernij te bestrijden. De Staten Missouri, Kentucky, Tenessee, Arkansas en Mississippi, tellen reeds in dezen strijd 100,000 kiezers, die over een kapitaal van een millioen dollars beschikken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Mei. De *Oest. Corresp.* bevestigt het gerucht van de heropening der konferentiën, en zegt dat dit waarschijnlijk op 26 dezer zal plaats hebben.

Prins Gortchakoff is door de koorts aangetast.

STADSNIEUWS.

In de 226ste Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 4e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 11963 ƒ 1250.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 Mei.

BEVALLEN (21 Mei): G. W. J. van der Meer de Wijs, geb. van der Meer de Wijs, dooden Z.

OVERLEDEN (20 Mei): M. C. A. Siewe, 7 m. — (21 Mei): S. Grevel, geb. van der Tong, 77 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞, Obligatien 3 pc. —; id. 4½ pc. 92⅞, Spanje 1—3 pc. 18; Binnenl. 3 pc. 31½, Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 64½.

PARIJS, 23 Mei. Fransche 4½ pc. 93.50; 3 pc. 68.80; 3 pc. Spanje 31⅝; id. 1 pc. 18⅝; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 84.

MADRID, 22 Mei. 3 pc. Schuld 32.15; id. 1 pc. 18.80.

LONDEN, 23 Mei. Consols 90⅝, 3 pc. Spanje buitenl. 37; 1 pc. dito 18¼; Comité-Bewijzen 4; Passive 5¼; 5 pc. Rusl. 98½; 4½ pc. dito 88½; 4 pc. Holl. 92½; 2½ pc. id. 63½; 5 pc. Sardinië 87½. Brazilië 98½; 4½ pc. Peru 68; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 47; 3 pc. Mexiko 20½; 4 pc. Portugal 43; Turkije —; Ecuador 4; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 23 Mei. Met. 5 pc. 80⅛; id. 4½ pc. 69⅝; Bank-Aktien 994; Wissel op Londen 12.19; Amst. —; Parijs 147⅞; Goud 31⅝; Zilver 27½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 23 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 86 p; id. 5 pc. 97.

HAMBURG, 23 Mei. Spanje 3 pc. 29½; id. 1 pc. 17⅛; Rusl. 5 pc. 93¾; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië 81; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 23 Mei. 5 pc. Met. 62½; 1 pc. Spanje binnenl. $18\frac{1}{16}$; id. 3 pc. 30⅞; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Weenen 93¼; Parijs —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 56¼	Livorno	2/m	ƒ 39¾
»	zigt	» 56¾	Napels	»	» 86
Bordeaux	2/m.	» 56⅛	Petersburg	»	» 1.74
»	zigt	» 56½	Weenen	6 w.	» 28
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 100
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» $35\frac{1}{16}$
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11.80
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,87½
Genua	2/m.	» 46½	Rotterdam		» ⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 MEI 4½ u. gebl.	24 MEI 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62¾	62⅝	a	62 11/16	62 11/16
Dito Dito	3 „	75¼	75⅛	„	75 5/16	
Dito Dito	4 „	91 13/16	92	„	92⅛	
O. I. Leening 1844 . .	4 „	91 13/16	91 15/16	„		
Amortisatie	3½ „	89¾		„		
Handel-Maatschappij . .	4½ „			„		
Aand. Arnh. Spoorweg .	4½ „			„		
Dito Hollandsche dito .	. .			„		
Obligatiën	4½ „			„		
Maatschappij van Weld. .	4 „			„		
Aand. Ned. Bank. . .	„			„		
België, Certifikaten . .	4½ „			„		
Dito	2¼ „			„		
Dito *Rothschild* . . .	2½ „	50 9/16	50 7/16	„		
Frankrijk, Obligatiën .	3 „			„		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1 „	18 7/16	18⅜	„		
Nieuwe	3 „	38⅛		„		
Binnenlandsche	3 „	31 7/16	31⅜	„		
Cert. Coup. Sp. Com. .	.			„		
Amortisable Schuld .	.	4 1/16		„		
Portugal, te Londen . .	3 „	39	38⅞	„	39	
Dito Uitgestelde . . .	.			„		
Rusl., bij *Hope en C°.* . .	5 „	103	102¾	„	102⅞	
Dito A°. 1828—1829 .	5 „	102¼	101⅞	„	102	
Negot. 1831 en 1833 .	5 „	83½		„		
Nieuwe Engelsche . .	4½ „	87½		„		
Negot. 1840	4 „		77¼	„	77¼	
Dito *Stieglitz*	4 „		76¾	„		
Dito Nieuwe	4 „			„		
Certifikaten te Hamburg	5 „			„		
Inschr. op 't Grootboek	6 „			„		
Dito Certifikaten . .	6 „		59⅝	„		
Polen, Obligatiën . . .	4 „	69		„		
Aandeelen 1835 . .		142½	143	„		
Oostenrijk, Metalliek . .	5 „	61¾	60⅞	„	61 7/16	
Dito 1847	2½ „	31⅝	31½	„	31 9/16	
Dito 1851 en 1852 .	2½ „	31⅝	31½	„	51 9/16	
Dito Nieuwe	5 „	73 13/16	73⅝	„		
Dito 1854	5 „	73 13/16	73⅝	„		
Weener Bank	5 „			„		
Dito	4 „			„		
Aand. met Loting fl. 250 .	. *f*			„		
Nieuwe dito 1854 . . .	.			„		
Pruissen	4½ „	192		„		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	„			„		
Dito Orig.				„		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „			„		
Sardinië, te Londen . .	5 „			„		
Denemarken, dito . . .	3 „			„		
Louisiana, te Londen .	5 „			„		
Brazilië	5 „	98¾		„		
Dito 1843	5 „			„		
Mexiko, te Londen £ 100	3 „	20¼	20¼	„		
Dito Onbepaalde . .	„	20¾	20½	„		
Peru	4½ „			„		
Grenada, dito à £ 100 .	2¼ „	15 9/16		„		
Dito Uitgestelde . .				„		
Ecuador				„		
Venezuela, te Londen .	4 „			„		
Dito Uitgestelde . .	1¼ „	12½		„		
Grieken, Bl. à £ 100 . .	5 „			„		

Nat. Met. 64⅞, 65; Stieglitz 5 pCt. 81, ¼.

De markt was heden ten gevolge van eenige kleine verkooporders met weinig affaire zeer flaauw gestemd, alleen Hollandsche fondsen waren iets vaster.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 23 Mei. *Koffij.* Eene partij van 400 balen Santos is omgezet.

Suiker. Van *Ruwe* zijn verhandeld tot vaste prijzen 197 kisten Havana en 400 vaten Cuba, alsmede van *Geraffineerd* 260 Tons.

Granen. In alle soorten zeer kalm met weinig handel.

LONDEN, 22 Mei. *Ruwe Suiker.* De markt blijft schraal voorzien en vreemde soorten zijn iets hooger betaald. Zeilende verkocht 1 lading bruin Bahia a 20 s. 6 d.

Koffij. Native Ceylon blijft vast op 47 s. 6 d. voor goed ordinair met eenige omzet. Vreemde soorten onveranderd.

Thee. Met meerdere aftrek; gemeen Congo 8¾ d.

Rijst. blijft goed gevraagd tot iets hoogere prijzen.

Talk flaauw.

Granen. Tarwe flaauw met onveranderde prijzen.

Veemarkt. Met zeer tragen handel, hebben sich de prijzen voor alle soorten ter naauwernood staande gehouden.

LIVERPOOL, 22 Mei. *Katoen.* Blijft zeer willig met eene omzet van cirka 20,000 balen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 23 Mei. Pompe, Hendrina, Banjoewangie. — Gisteren nog: Hansen, Borneo, Banjoewangie, l. v Brouwershaven.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 24 Mei in lading naar:

„ H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Duisburg A. Deinum, Mercur.
Manheim J. M. Kimpel, die Harmonie.
Ludwigh. & Manh. N. Schneekenberger, de Rijn.
Urdingen R. van Santen, Vrouw Agnes.
Dusseldorp & Neus F. W. Meeuwsen, Niederrein N°. 6.
Mainz G. Reigert, Mainz N°. 4.

AMSTERDAM, 24 Mei vertrokken:

Keulen Th. Wemmers, Colln N°. 7.
Wesel P. J. Balk, Vrouw Rebecca.

Rijnhoogte ARNHEM 23 Mei 2 el 28 duim.
KEULEN 23 „ 9 vt. 10¼ „

Advertentiën.

(972) GETROUWD: JEAN PIERRE CADENES
met
HENRIETTE JOHANNA LEURING.
AMSTERDAM, 24 Mei 1855.

(971) **UITGELOOT** in de Leening groot *f* **15000** ten behoeve van het **Aloysius-Gesticht**, N°. 24, N°. 25, N°. 29, N°. 76 en N°. 124, waarvan de betaling plaats heeft tegen overlegging der stukken aan voornoemd gesticht.

AMSTERDAM, 25 Mei 1855.
Namens Regenten,
P. J. HESSEVELD,
Regent-Pastoor.

H. J. VAN OGTROP, Makelaar, zal op Dingsdag den 29sten Mei 1855, des avonds na Vijf Ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris A. B. ZUURE, verkoopen:

Een extra hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS en ERVE**, waarin sinds een aantal jaren *Horologiemakers-Affaire* is uitgeoefend, in de Runstraat bij de Keizersgracht, KK 462. Breeder bij Billetten te zien des Dingsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 11 tot 1 ure. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zijn vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing, ten kantore van gemelden Notaris, op den Singel bij het Koningsplein. (921)

(969) Het Parochiaal R. C. Kerkbestuur van *Leerdam*, is voornemens op 2 Junij 1855 **Aan te besteden:**

HET BOUWEN EENER NIEUWE- EN HET AMOVEEREN DER OUDE KERK

te *Leerdam*, 's namiddags ten vier ure, ten huize van C. WIGGELINKHUIZEN; zullen de bestekken ter lezing liggen, van af 24 Mei, te Sliedrecht in de Societeit, te Gorinchem bij MEIJER, te Kulemborg in den Bak, en aan de Pastorie te Leerdam, waar tevens inzage kan worden genomen van de teekening: Zullende de aanwijzing in loco plaats hebben op 31 Mei a. s.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer A. HAZENBOSCH, Bouwkundig Onderwijzer te Utrecht.

Rheumatiek kan genezen worden.

Lijders die een berigt verlangen, waaruit men kan zien of er nog hoop bestaat tot herstel, kunnen bij den ondergeteekenden dit gratis bekomen, mits brieven *franco*.

H. BERNTZEN.
NIEUWVEEN bij ALPHEN, (Zuid-Holland). (949)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, is voor Nederland Inteekening geopend, op het onderstaande belangrijk werk, getiteld:

THESAURUS
RESOLUTIONUM S. CONGREGATION
CONCILII,

DIRIGÉE ET ANNOTÉE par M. L'ABBÉ D. BOUIX,
Docteur en Théologie et en Droit canonique,
APPROUVÉE ET ENCOURAGÉE PAR SA GRANDE
MONSEIGNEUR PARISIS.
Évêque d'Arras, de Boulogne et de Saint-Omer.

Een uitvoerige Prospectus is bij hem en bij alle Boe handelaren gratis verkrijgbaar of te ontbieden. Zie een klein uittreksel uit den Prospectus, om eenigzins de grootte, prijs en aard van dit werk bekend te word

.... On peut dire que le *Thesaurus* est un ouvrage ind pensable pour quiconque veut acquérir une connaissance peu sérieuse du droit ecclésiastique.

Mais cette collection si précieuse, qui peut aujourd'hui la procurer? Qui peut consacrer à l'acquisition d'un s ouvrage la somme excessive de sept cents francs?

Aujourd'hui qu'on reprend partout avec zèle l'étude du dr ecclésiastique, nous avons cru que ce serait rendre au Cler un service important en reproduisant un ouvrage si nécessai Voici le mode adopté pour l'exécution de cette entreprise:

Les cent huit volumes in-4° de l'édition romaine ne form ront que vingt-six volumes de notre édition, d'environ 6 pages chacun. Le volume sera grand in-4°, à deux colonn

M. l'abbé Bouix mettra en tête du premier volume dissertation sur la Sacrée Congrégation du Concile, sur valeur de ses décisions, et sur les collections, tant manusc tes qu'imprimées, qui en ont été faites. Il y aura dans cours de l'ouvrage des notes du même auteur. Outre la ta particulière de chaque volume, un tome à part contiendra table générale de toute la collection.

Le prix de chaque volume pour les souscripteurs est à 6 florins P. B. Mais nous prévenons que ce prix sera tablement augmenté pour ceux qui n'auront pas encour l'entreprise par la souscription La nature de l'ouvrage ne p mettant pas d'espérer l'écoulement d'un très-grand nom d'exemplaires, les acquéreurs qui n'auront pas voulu sousc ne seront pas étonnés d'avoir à se rapprocher du prix cou de l'ancienne édition.

Les souscripteurs payeront chaque volume après récept

L'impression commencera le 1er avril 1855 et la tion sera close le 1er mai 1855.

Prospektussen zijn alom *gratis* verkrijgbaar.

wordt met succes gedebiteerd:

LIEDEREN

BIJ DEN

Katechismus of Katholicke Leering

WOORDEN EN WIJZEN, HERZIEN
door
JOS. ALB. EN LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM.
Prijs 10 Cents.
Bij getallen tot mindere prijzen.

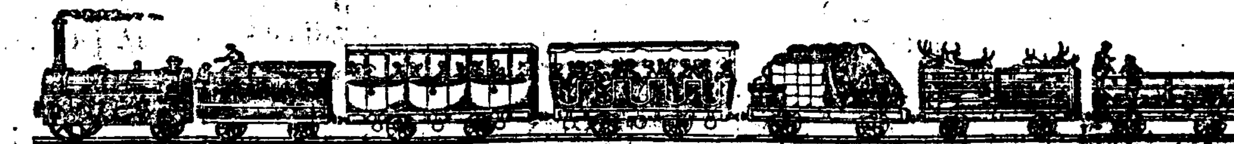

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

VOORLOOPIGE ZOMERDIENST beginnende 15 Mei 1855.

VAN AMSTERDAM NAAR ROTTERDAM.

Vertrek van Amsterdam.	* Halfweg.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Vogelenzang.	* Hilleg. beek.	* Veenenburg.	* Piet-Gijzenbr.	* Warmond.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Voorschoten.	* N. Oosteinde.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* Rijswijk.	Delft. Aank.	Delft. Vert	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Aankomst te Rotterdam.
														7^{30}	7^{35}	7^{44}	7^{47}	8^{4}	8^{7}	8^{15}
8^{30}	8^{47}	9	9^{5}	9^{20}	DOOR	9^{33}	9^{44}	9^{56}	10^{2}	10^{7}	10^{18}	10^{33}	10^{37}	10^{42}	10^{49}	10^{58}	11^{1}	11^{18}	11^{22}	11^{30}
11^{30}	DOOR	11^{58}	12^{3}	12^{18}	DOOR	12^{31}	12^{42}	DOOR	12^{58}	1^{3}	DOOR	DOOR	1^{30}	1^{35}	DOOR	1^{50}	1^{53}	2^{10}	2^{13}	2^{21}
†1^{30}	1^{47}	2	2^{6}	2^{21}	DOOR	2^{35}	2^{46}	2^{58}	3^{4}	3^{10}	3^{21}	3^{36}	3^{40}	3^{47}	3^{54}	4^{3}	4^{6}	4^{23}	4^{26}	4^{34}
4^{30}	4^{47}	5	5^{5}	5^{20}	DOOR	5^{33}	5^{44}	5^{56}	6^{2}	6^{7}	6^{18}	6^{33}	6^{37}	6^{42}	6^{49}	6^{58}	7^{1}	7^{18}	7^{22}	7^{30}
7^{30}	7^{47}	8	8^{5}	8^{20}	8^{28}	8^{35}	8^{46}	8^{58}	9^{4}	9^{9}	9^{20}	9^{35}	9^{39}	9^{44}	9^{51}	10	10^{3}	10^{20}	10^{23}	10^{31}

VAN ROTTERDAM NAAR AMSTERDAM.

Vertrek van Rotterdam.	Schiedam. Aank	Schiedam. Vert	Delft. Aank.	Delft. Vert.	* Rijswijk.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* N. Oosteinde.	* Voorschoten.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Warmond.	* Piet-Gijzenbr.	* Veenenburg.	* Hilleg. beek.	* Vogelenzang.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Halfweg.	Aankomst te Amsterdam.
6^{45}	6^{53}	6^{56}	7^{13}	7^{16}	7^{25}	7^{30}	7^{37}	7^{48}	7^{57}	8^{7}	8^{12}	8^{19}	8^{31}	8^{44}	8^{48}	8^{56}	9^{10}	9^{15}	9^{29}	9^{45}
†9^{45}	9^{53}	9^{56}	10^{13}	10^{16}	10^{26}	10^{32}	10^{37}	10^{48}	10^{57}	11^{7}	11^{12}	11^{19}	11^{31}	11^{44}	DOOR	11^{56}	12^{9}	12^{14}	12^{28}	12^{44}
11^{45}	11^{53}	11^{56}	12^{13}	12^{16}	DOOR	12^{31}	12^{36}	DOOR	DOOR	1^{3}	1^{8}	DOOR	1^{25}	1^{38}	DOOR	1^{49}	2^{3}	2^{8}	DOOR	2^{36}
3	3^{8}	3^{11}	3^{28}	3^{31}	3^{44}	3^{47}	3^{52}	3^{57}	4^{12}	4^{22}	4^{27}	4^{34}	4^{46}	4^{59}	DOOR	5^{10}	5^{24}	5^{29}	5^{43}	5^{59}
7^{45}	7^{53}	7^{56}	8^{13}	8^{16}	8^{26}	8^{32}	8^{37}	8^{42}	8^{57}	9^{7}	9^{12}	9^{19}	9^{31}	9^{44}	DOOR	9^{55}	10^{9}	10^{14}	10^{28}	10^{44}
9^{30}	9^{38}	9^{41}	9^{58}	10^{1}	10^{11}	10^{17}														

AANMERKINGEN.

Op de Halten, welke met een zijn aangeduid worden Reizig opgenomen, vo zooveel er pla in de Rijtui voorhanden is.

Op Zon- Feestdagen zal de Halten, uitzondering v die aan de Hil gommerbeek, alle treinen den opgehoud voor zoo ver verlangd wordt.

† Deze Treinen bestaan alleen uit Rijtuigen van de Eerste en Tweede Klasse, en zijn slechts provisioneel.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.